

Muistio

9.12.2025

VN/35360/2025

VN/35360/2025-OKM-1

Sopimusten muutosten hyväksyminen: 1) Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen (SopS 23/1990) liitteen ja 2) Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen (SopS 4/2007) liitteen muutosten hyväksyminen vuodelle 2026

Tausta

Suomi on saattanut voimaan Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen asetuksella dopingin vastaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta (465/1990, SopS 23/1990). Vastaavasti on saatettu voimaan Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälinen dopingin vastainen yleissopimus tasavallan presidentin asetuksella kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta (31/2007, SopS 4/2007).

Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaan yleissopimuksen seurantaryhmä voi erityisesti hyväksyä asiaankuuluvien kansainvälisten urheilujärjestöjen kieltämien 2.1 ja 2.2 artiklassa tarkoitettujen dopingaineiden farmakologisten luokkien ja dopingmenetelmien luettelon ja sen muutokset sekä määrätä, minä päivänä asiaankuuluvat päätökset tulevat voimaan.

Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede ja kulttuurijärjestön Unescon kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen 34 artiklan mukaan, jos Maailman antidopingtoimisto WADA muuttaa kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloa, WADA voi ilmoittaa muutoksista kirjallisesti Unescon pääjohtajalle. Pääjohtaja ilmoittaa kyseiset muutokset tämän yleissopimuksen liitteen muutosehdotuksina viipymättä kaikille sopimusvaltioille.

Käytännössä molempien yleissopimusten liite koskien kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloa on samansisältöinen, koska kummassakin sopimuksessa on käytetty WADAn vuosittain laatimaa luetteloa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on ilmoittanut Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteeseen ja Unescon kansainvälisen yleissopimuksen liitteeseen tehdyistä muutoksista sopimussarjassa. Sopimusten liitteiden muuttaminen Suomen osalta edellyttää tasavallan presidentin hyväksymistä.

Yleissopimusten liitteiden muuttaminen

Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen 'dopingaineiden farmakologisten luokkien ja dopingmenetelmien luettelo' muutokset vuodelle 2026 WADAn laatiman esityksen pohjalta, on hyväksytty yleissopimuksen artiklan 11 mukaisesti yleissopimuksen seurantaryhmän (T-DO) kirjallisessa menettelyssä 8.12.2025.

Unescon pääjohtaja on kirjeellään 1.10.2025 ilmoittanut sopimusvaltioille, että mikäli niillä ei 45 vuorokauden aikana ole huomautettavaa kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen I (Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelo – Kansainvälinen standardi) muutoksiin, ne astuvat voimaan 1.1.2026. Sopimusvaltiota, joka ilmoittaa pääjohtajalle, ettei se hyväksy esitettyjä muutoksia, sitovat liitteet ilman muutoksia.

Liitteisiin ehdotetut keskeisimmät muutokset

Vuoden 2026 Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon tulee vain vähäisiä muutoksia.

Luetteloon ei ole lisätty uusia kiellettyjä aineryhmiä, mutta joihinkin ryhmiin on lisätty uusia esimerkkiaineita, joista mikään ei ole meillä myytävänä lääkeaineena tällä hetkellä. Esimerkkiaineita on lisätty ryhmiin peptidihormonit, kasvutekijät, vastaavat aineet ja mimeetit (pegmolesatidi), hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavat modulaattorit (alfa-naftoflavononi ja BAM15) ja piristeet (fladranifiili ja flmodafiniili).

Lisäksi astman hoidossa käytetyn inhaloitavan beeta-2-agonistin, salmeterolin sallittuun enimmäisannostukseen tuli lisärajoitus eli maksimiannostus 8 tunnin aikana on 100 mikrogrammaa. Maksimi annostus 24 tunnin aikana on edelleen 200 mikrogrammaa.

Kiellettyihin menetelmiin lisätiin hiilimonoksidin annostelu hengityslaitteella muutoin kuin diagnostisten tutkimusten yhteydessä. Esimerkkiaineita lisätiin petidihormonit, kasvutekijät, vastaavat aineet ja mimeetit -ryhmään

Esitetyt muutokset ovat Suomen kannalta hyväksyttävissä. Suomessa dopingvalvonta perustuu yksityisoikeudellisiin säännöksiin, eivätkä yleissopimukset tai niiden liitteet sisällä säännöksiä, jotka suoraan koskisivat yksittäisten henkilöiden tai urheilijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Suomessa dopingin käytön kieltäminen urheilussa, samoin kuin muut urheilun dopingrikkomukset sekä niistä määrättävät seuraamukset, perustuvat urheilun sisäisiin kansainvälisiin ja kansallisiin säännöstöihin. Suomessa ei ole lainsäädäntöä, jonka perusteella voitaisiin rangaista dopingin käytöstä urheilussa, huumausaineiksi luokiteltuja dopingaineita lukuun ottamatta. Huumausaineluokitukseen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen muutoksilla ei ole vaikutuksia.

Suomalaiset urheilujärjestöt ovat sitoutuneet Maailman antidopingtoimisto WADAn vahvistamaan antidopingsäännöstöön ja Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n Suomen antidopingsäännöstöön. Suomen antidopingsäännöston perusteella suomalaisten urheilujärjestöjen toiminnassa noudatetaan WADAn vahvistamaa kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloa. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry vastaa kansallisesta antidopingvalvonnasta. Tähän sisältyy tiedottaminen urheilussa kielletyistä aineista ja menetelmistä sekä erivapauden myöntämistä lääkinnällistä käyttöä varten koskevasta standardista.

Esitys

Valtioneuvosto esittää, että Tasavallan Presidentti hyväksyy

1) Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen ja

2) Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen muutokset vuodelle 2026